No: 429 – Menşe Adı

POSOF ELMASI / BADELE ELMASI

Tescil Ettiren

ARDAHAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 17.11.2017 tarihinden itibaren korunmak üzere 22.04.2019 tarihinde tescil edilmiştir.

Değişiklik İlanı:
16.07.2020 tarih ve 81 sayılı Bülten

Tescil No	**:** 429
Tescil Tarihi	**:** 22.04.2019
Başvuru No	**:** C2017/183
Başvuru Tarihi	**:** 17.11.2017
Coğrafi İşaretin Adı	**:** Posof Elması / Badele Elması
Ürün / Ürün Grubu	**:** Elma / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	**:** Menşe adı
Tescil Ettiren	**:** Ardahan Ticaret ve Sanayi Odası
Tescil Ettirenin Adresi	**:** Karagöl Mah. Konge Cad. No:67 Kat:4-5 Merkez ARDAHAN
Coğrafi Sınırı	**:** Ardahan ili Posof ilçesi
Kullanım Biçimi	**:** Posof Elması / Badele Elması ibareli aşağıdaki logo ve menşe adı amblemi ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında Posof Elması / Badele Elması ibareli logo ve menşe adı amblemi işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Posof Elması / Badele Elması, içi kırmızı uruset elma çeşidinden elde edilir.

Badele, Posof ilçesinin meyve bahçeleri ile ünlü olan bugünkü adıyla Türkgözü köyünün eski adıdır. Posof Elması olarak da tanımlanan Badele Elmasının ilk defa bu köyden çıktığı bilinir.

Posof Elması / Badele Elmasının diğer elmalardan farkı, temel olarak ürünün doğal ve beşeri faktörlerinden kaynaklanmasıdır. Doğal faktör coğrafi sınırın mikroklima iklim özelliklerin sahip olması, beşeri faktör ise aşılama ile diğer kültürel işlemlerdeki bilgi ve birikimdir.

Posof Elması / Badele Elmasının antosiyanin ve toplam fenolik madde içeriği ile antioksidan kapasitesinin yüksek olması, ayrıca meyve kabuğunda olduğu gibi meyve etinde de yüksek oranda antosiyanin bulunması nedeniyle antioksidan aktivitesini arttırıcı olması ürünün ayırt edici özelliğidir.

Posof Elması / Badele Elmasının fenolik madde içerikleri meyve kabuğunda 578,7 mg/100 g ve meyve etinde 112,2 mg/100 g'dır.

Posof Elması / Badele Elmasının meyve kabuğunda antosiyanin içeriği en yüksek 49,1 mg/100 g, meyve etinde ise 35,9 mg/100 g'dır.

Posof Elması / Badele Elmasının fiziksel özellikleri:

Posof Elması / Badele Elmasının ağırlığı 58,34 - 172,62 g, yüksekliği ve çapı 4,5 - 7 ve 8,5 - 5 cm arasındadır.

Posof Elması / Badele Elması, diğer sofralık elmalara göre biraz daha basık bir görünüme sahiptir (Şekil 1). Diğer bir morfolojik özellik çiçek çukurunun normal elmalara göre çok az olması ve neredeyse çiçek çukurunun yüzeyle aynı hizada olmasıdır.

Tam olgun Posof Elması / Badele Elmasının dış kabuk rengi koyu kırmızı (şarap kırmızısı renkte), iç meyve eti kırmızı ve meyvesi tatlıdır. (Şekil 2). Daha az olgun meyvede dış kabuktaki renk yeşil-kırmızı ve meyve eti ise açık kırmızı ve tadı ekşidir.

Şekil 1. Morfolojik özellikleri

Posof Elması / Badele Elmasının; kırmızı renk yoğunluğu kabuğa doğru daha yoğun ve çekirdek yuvasına doğru ise daha açık renkte dağılım gösterir (Şekil 2).

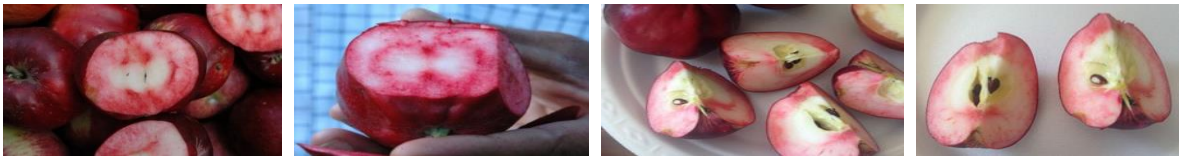

Şekil 2. Posof Elması / Badele Elmasının meyve eti, iç görünümü, renk dağılımı

Üretim Metodu:

Posof ilçesinde elma üretim metodu, diğer elma üretim metotlarından farklı olmamakla birlikte kuşaklar boyu aktarılan geleneksel yöntemlerle elma yetiştiriciliği devam etmektedir.

Posof ilçesinde yetişen yabani elma ve yabani armut ağaçlarına yarma ve kakma aşılama yapılmakta olup hayvansal gübre kullanılır. Ayrıca gübreleme nedeni ile aşılanan ağaç diplerinde yetişen yabani otlar, sezon boyunca çapalanır.

Posof ilçesinde yetişen yabani elma ve yabani armut ağaçlarının anaç tür olması sayesinde elma ağaçlarından birkaç kuşak boyunca verim alınabilir. Bununla birlikte Posof ilçesinde ekilen zirai ağaçlara yapılan aşılamalarda da ürünün ayırt edici özellikleri değişmez.

Coğrafi sınır içerisinde arazi yüzey topografyasının çok hafif düzeyde mikro rölyefe sahip olduğu bahçelik alanlarda, sert çekirdekli meyveler uzmanı tarafından seçilen ağaçlardan alınan aşı kalemleri Eğridir Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsüne ya da uygun görülen bir kuruma gönderilerek ve burada uygun anaç türleri üzerine aşılama yapılarak üretilir. Fidanlar 5m X 3m aralıklı olarak dikilir.

Aşılama zamanı nisan ayı ortasında başlayıp, ağustos ayı ortasına kadar sürmektedir. Aşılama yapılan ağaçtan yaklaşık bir yıl içerisinde ürün alınmaktadır.

Yetişkin ağaçlardan elde edilen Posof Elması / Badele Elması, en geç ağustos ayının sonu ile eylül ayının başında hasat edilir. Hasat edilen elmanın ayırt edici özelliklerine bağlı olarak soğuk ve nemli koşullarda depolanır.

Denetleme:

Ardahan Ticaret ve Sanayi Odası koordinatörlüğünde; Ardahan Ticaret ve Sanayi Odasından 1 kişi, Posof Belediyesinden 1 kişi, Ardahan İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden 1 kişi, Ardahan Üniversitesinden 1 kişinin katılımıyla oluşturulacak denetim mercii periyodik olarak ve şikâyet halinde her zaman denetimlerini yapacaktır.

Denetim kriterleri:

- Denetimler üretim aşamasında, hasat zamanında, depolama ve pazarlama süreçlerinde yapılacaktır.
- Aşı kalemi alınması aşamasında aşı kaleminin uzman kişi/kişiler tarafından alınıp alınmadığı denetlenecektir.
- Uzmanı tarafından alınan aşı kalemlerinin, ürünün ayırt edici özelliklerini karşılayacak şekilde yine uzman kişi / kişilerce uygun anaç türler üzerine aşılanıp aşılanmadığı denetlenecektir.

- Ürünün yetiştirme sürecindeki kültürel işlemler denetlenecektir.

Denetim mercii; konusunda uzman kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bu kuruluşlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Ayrıca denetim tutanaklarını inceleme, idari kararları alma, işleyiş için gerekli önlemleri alma ve hakların korunmasında hukuki süreçleri başlatma ve takip etme konularında tam yetkili olarak faaliyet gösterecektir.

Kurumlardan tahsis edilen denetim mercii üyelerinin denetim amacıyla gerçekleştirdiği harcamalar, mesai ücretleri, analiz, laboratuvar masraflar denetlenenden karşılanacaktır.